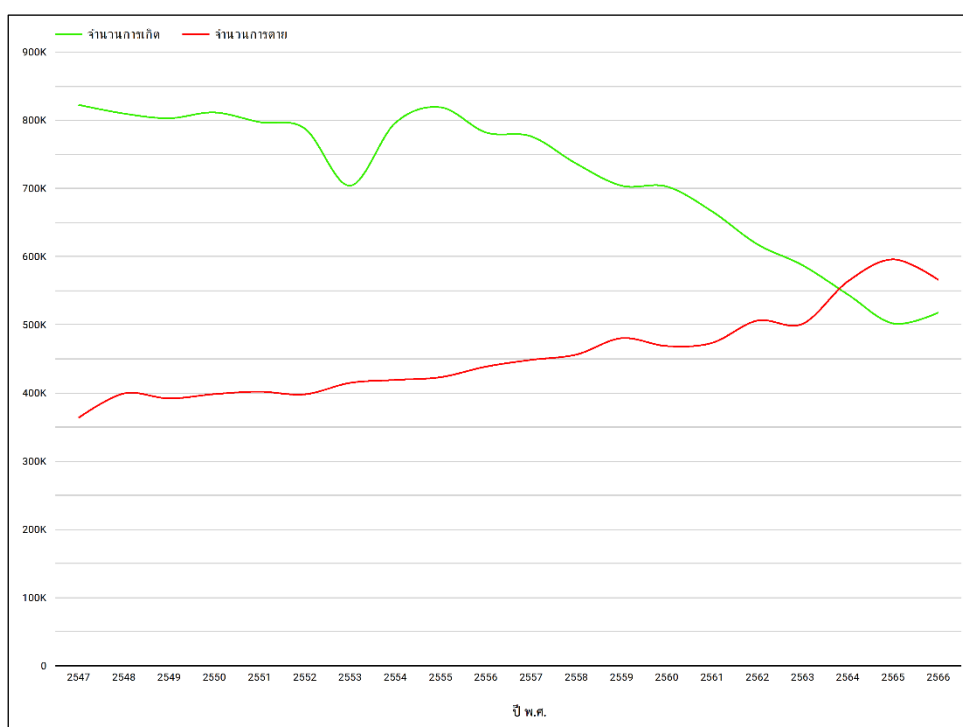

การวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด ระหว่างปีการศึกษา 2562 – 2567

ประชากรเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข หรือการป้องกันประเทศ การที่ประเทศมีประชากรในจำนวนที่เหมาะสม มีคุณภาพ และมีความหลากหลาย ย่อมส่งผลให้เกิดทรัพยากรบุคคลที่พร้อมพัฒนาและเปลี่ยนแปลงทิศทางของประเทศให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาอัตราการเกิดของประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้แนวโน้มประชากรของไทยเข้าสู่ช่วงขาลง และเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ

แผนภูมิที่ 1 กราฟข้อมูลจำนวนการเกิดและการตายของประชากรไทยทั้งประเทศ ย้อนหลัง 20 ปี (ปี พ.ศ. 2547 - ปี พ.ศ. 2566)

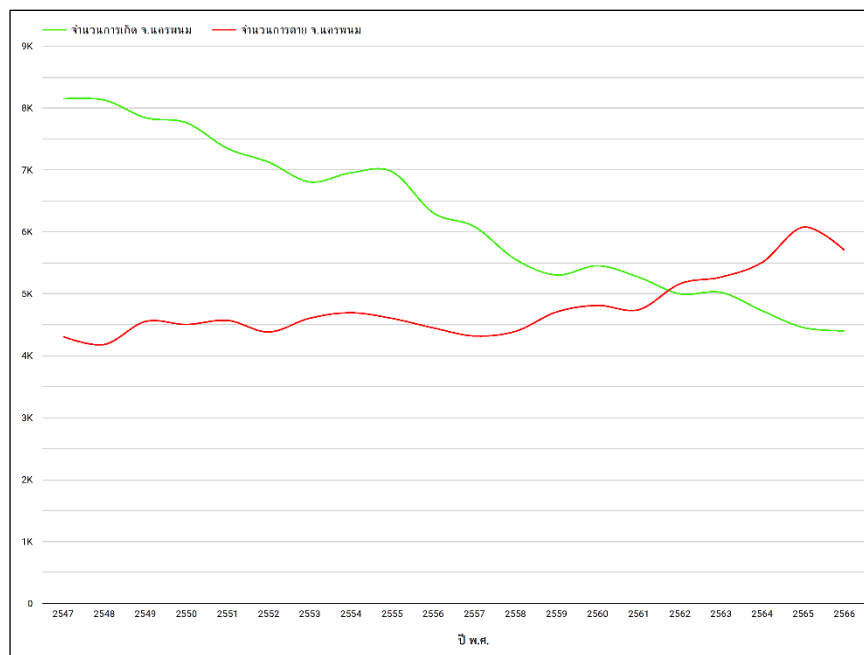
หมายเหตุ : อ้างอิงข้อมูลจำนวนการเกิดของประชากรไทยทั้งประเทศ จากระบบสถิติทางการทะเบียน (Official Statistics Registration Systems)

จากข้อมูลในระบบสถิติทางการทะเบียน (Official Statistics Registration Systems) ตามแผนภูมิที่ 1 แสดงให้เห็นว่า จำนวนการเกิดของประชากรไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก 822,593 คน ในปี พ.ศ. 2547 เหลือ 517,934 คน ในปี พ.ศ. 2566 ลดลงร้อยละ 37.04 ในขณะที่จำนวนการตายกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 363,647 คน ในปี พ.ศ. 2547 เป็น 565,992 คน ในปี พ.ศ. 2566 เพิ่มขึ้นร้อยละ 55.64 ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2564 จำนวนการเกิดและการตายมีความใกล้เคียงกัน ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของโครงสร้างประชากรไทย จึงอาจส่งสัญญาณถึงแนวโน้มการลดลงของประชากรในอนาคต

สาเหตุหลักที่ทำให้อัตราการเกิดของประชากรไทยลดลง มีดังนี้

- การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้ผู้หญิงเข้าถึงการศึกษา การทำงาน และการมีส่วนร่วมในสังคมมากขึ้น ส่งผลให้มีแนวโน้มที่จะแต่งงานและมีบุตรช้าลง หรือบางรายอาจเลือกที่จะไม่มีบุตรเลย
- ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้คู่รักหลายคู่ตัดสินใจมีบุตรน้อยลง หรือหลีกเลี่ยงการมีบุตรเพื่อลดภาระทางการเงิน
- ความก้าวหน้าทางการแพทย์และเทคโนโลยี ส่งผลให้มีวิธีการคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้คู่รักสามารถวางแผนการมีบุตรได้ตามความต้องการ
- ความเสี่ยงจากการติดเชื้อและโรคต่างๆ ที่กระทบต่อภาวะการเจริญพันธุ์ ทำให้บางคนประสบภาวะการเจริญพันธุ์ลดลง หรือไม่สามารถมีบุตรได้

แผนภูมิที่ 2 กราฟข้อมูลจำนวนการเกิดและการตายของประชากรในจังหวัดนครพนม ย้อนหลัง 20 ปี (ปี พ.ศ. 2547 ถึง ปี พ.ศ. 2566)

หมายเหตุ : อ้างอิงข้อมูลจำนวนการเกิดของประชากรจังหวัดนครพนม

จากระบบสถิติทางการทะเบียน (Official Statistics Registration Systems)

จากแผนภูมิที่ 2 เมื่อพิจารณาแนวโน้มการเกิดและการตายของประชากรในจังหวัดนครพนม ย้อนหลัง 20 ปี (พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ. 2566) จะเห็นว่ามีสอดคล้องกับแนวโน้มการลดลงของประชากรไทยเช่นกัน ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนการเกิดและการตายมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นการส่งสัญญาณถึงแนวโน้มการลดลงของประชากรในจังหวัดนครพนมต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลจำนวนนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด สพม.นครพนม รายโรงเรียน
ระหว่างปีการศึกษา 2562 - 2567 พร้อมคาดการณ์แนวโน้มจำนวนนักเรียน
ของสถานศึกษาในสังกัด ระหว่างปีการศึกษา 2568 - 2570

ที่	รายชื่อสถานศึกษา ในสังกัด	จำนวนนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม (จากข้อมูล DMC ณ วันที่ 10 มิถุนายน)						จำนวนนักเรียน ที่คาดการณ์			ที่ตั้ง	ขนาดของ สถานศึกษา
		2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570		
1	ปิยะมหาราชาลัย	2,204	2,178	2,263	2,352	2,402	2,391	2,439	2,488	2,536	เมืองนครพนม	ใหญ่
2	คำเตยอุปถัมภ์	468	477	500	503	455	394	382	369	357		เล็ก
3	นครพนมวิทยาคม	2,369	2,453	2,486	2,594	2,425	2,426	2,435	2,444	2,452		ใหญ่
4	ศรีโคตรบูรณ์	489	461	406	407	404	433	420	407	394		เล็ก
5	บ้านผึ้งวิทยาคม	507	481	517	551	519	516	522	527	533		กลาง
6	ศรีบัวบานวิทยาคม	450	415	380	363	323	285	253	221	189		เล็ก
7	วังกระแสวิทยา	246	244	260	268	249	246	247	247	248		เล็ก
8	ปลาปากวิทยา	898	953	1,018	1,090	1,139	1,158	1,213	1,268	1,323		กลาง
9	กุดาไถวิทยาคม	420	343	327	355	355	357	350	343	335	เล็ก	
10	มัธยมพัชรกิติยาภา ๑ นครพนม	525	528	475	505	504	516	514	511	509	ปลาปาก	กลาง
11	ธรรมโฆษิตวิทยา	101	124	136	134	130	114	116	119	121		เล็ก
12	โคกสว่างประชาสรรค์	232	149	159	154	148	136	122	108	94		เล็ก
13	มหาชัยวิทยาคม	240	227	244	269	255	252	257	262	266		เล็ก
14	ธาตุพนม	2,248	2,314	2,341	2,285	2,302	2,356	2,369	2,382	2,394	ธาตุพนม	ใหญ่
15	อุ่มหม้อประชาสรรค์	656	633	638	613	575	497	469	440	412		กลาง
16	โพนแพงพิทยาคม	173	142	146	153	165	146	144	143	141		เล็ก
17	กุดฉิมวิทยาคม	143	138	122	106	91	88	76	63	51		เล็ก
18	วัดบึงเหล็ก ในพระ บรมราชานุเคราะห์	204	204	204	219	258	268	282	296	311		เล็ก
19	นาถ่อนพัฒนา	466	466	421	396	363	332	303	275	246	เล็ก	
20	เรณูนครวิทยานุกูล	2,073	2,039	2,047	2,024	2,049	1,971	1,957	1,942	1,928	เรณูนคร	ใหญ่
21	ดงดาวแจ้ง พัฒนศึกษา	217	198	194	191	183	187	181	176	170		เล็ก
22	นาแกพิทยาคม	729	858	932	919	908	874	899	923	948	นาแก	กลาง
23	พระซองสามัคคีวิทยา	484	437	426	438	446	484	485	486	487		เล็ก
24	หนองบ่อวิทยานุกูล	163	134	139	166	192	169	176	182	189		เล็ก
25	ธรรมากรวิทยานุกูล	145	155	171	203	196	188	199	209	220		เล็ก

ที่	รายชื่อสถานศึกษา ในสังกัด	จำนวนนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม (จากข้อมูล DMC ณ วันที่ 10 มิถุนายน)						จำนวนนักเรียน ที่คาดการณ์			ที่ตั้ง	ขนาดของ สถานศึกษา
		2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570		
26	นาแกสามัคคีวิทยา	1,965	1,991	1,981	1,988	2,000	1,943	1,941	1,939	1,936	นาแก	ใหญ่
27	วังยางวิทยาคม	167	186	211	221	207	226	237	247	258	วังยาง	เล็ก
28	หนองโพธิ์พิทยาคม	202	181	169	150	154	161	152	144	135		เล็ก
29	อุเทนพัฒนา	1,320	1,323	1,350	1,344	1,365	1,327	1,331	1,336	1,340	ท่าอุเทน	กลาง
30	ไชยบุรีวิทยาคม	339	341	326	336	318	312	306	301	295		เล็ก
31	พะทายพิทยาคม	588	559	563	575	578	611	616	622	627		กลาง
32	รามราชพิทยาคม	287	292	318	321	292	280	279	278	277		เล็ก
33	ท่าจำปาวิทยา	128	136	154	149	107	140	139	138	137		เล็ก
34	เซียงยี่นวิทยา	147	140	152	144	151	159	161	164	166		เล็ก
35	บ้านแพงพิทยาคม	1,109	1,119	1,203	1,311	1,413	1,487	1,569	1,652	1,734	บ้านแพง	กลาง
36	ภูถ้ำกาพิทยาคม	221	238	249	235	249	231	233	235	237		เล็ก
37	สหราษฎร์รังสฤษดิ์	1,421	1,562	1,693	1,814	1,952	2,007	2,128	2,248	2,369	ศรีสงคราม	ใหญ่
38	สามผงวิทยาคม	200	196	194	179	154	158	148	138	128		เล็ก
39	สนธิราษฎร์วิทยา	402	409	415	405	310	280	254	228	201		เล็ก
40	นาคำราษฎร์รังสรรค์	174	164	163	178	152	130	123	116	109		เล็ก
41	นาเดื่อพิทยาคม	258	233	214	214	186	205	193	182	170		เล็ก
42	บ้านข่าพิทยาคม	285	273	231	238	221	198	181	165	148		เล็ก
43	นาหว้าพิทยาคม (ธาตุประสิทธิ์ ประชานุเคราะห์)	1,049	1,095	1,080	1,098	1,170	1,204	1,233	1,262	1,291	นาหว้า	กลาง
44	นางัวราษฎร์รังสรรค์	208	222	237	255	236	219	222	226	229		เล็ก
45	ดอนเสียวแดงพิทยาคม	221	207	212	220	201	178	172	165	159		เล็ก
46	อุดมพัฒนศึกษา	224	239	232	227	234	223	222	222	221		เล็ก
47	โพนสวรรค์ ราษฎร์พัฒนา	1,066	1,042	1,186	1,334	1,411	1,368	1,447	1,526	1,605	โพนสวรรค์	กลาง
48	ค้อวิทยาคม	356	350	349	354	360	365	367	370	372		เล็ก
49	นาทมวิทยา	532	479	424	401	376	367	334	301	268	นาทม	เล็ก
50	หนองชนพิทยาคม	247	235	220	185	147	158	137	115	94		เล็ก
51	หนองแวงวิทยานุกูล	239	236	250	304	305	278	291	304	317	บ้านแพง	เล็ก
	รวม	30,205	30,199	30,728	31,438	31,285	30,999	31,226	31,453	31,679		

- หมายเหตุ: 1) จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2568 – 2570 คาดการณ์มาจากวิธี Linear Regression
- 2) อ้างอิงข้อมูลจาก Data Management Center : DMC สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
- 3) เกณฑ์การกำหนดขนาดของสถานศึกษา อ้างอิงจากเกณฑ์ “หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.4/685 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2560 (ขนาดเล็ก ≤ 499 คน, $500 \leq$ ขนาดกลาง $\leq 1,499$ คน, $1,500 \leq$ ขนาดใหญ่ $\leq 2,499$ คน, ขนาดใหญ่พิเศษ $\geq 2,500$ คน)

จากตารางที่ 1 เป็นการแสดงข้อมูลจำนวนนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด สพม.นครพนม รายโรงเรียน ระหว่างปีการศึกษา 2562 - 2567 พร้อมคาดการณ์แนวโน้มจำนวนนักเรียน ของสถานศึกษาในสังกัด ระหว่างปีการศึกษา 2568 – 2570 ด้วยวิธี Linear Regression โดยนำเอาข้อมูลจากจำนวนนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัด สพม.นครพนม ระบบ DMC ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของปีการศึกษา 2562 – 2567 มาเป็นข้อมูลฐานในการคาดการณ์ โดยปีการศึกษา 2562, 2563, 2564, 2565, 2566 และ 2567 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 30,205 คน, 30,199 คน, 30,728 คน, 31,438 คน, 31,285 คน และ 30,999 คน ตามลำดับ และได้ผลของจำนวนนักเรียนที่คาดการณ์ในปีการศึกษา 2568, 2569 และ 2570 จำนวน 31,226 คน, 31,453 คน และ 31,679 ตามลำดับ และหากเรานำสมการ Linear Regression ที่ได้จากข้อมูลย้อนหลัง 6 ปี มาทำการหาค่าอนุพันธ์อันดับที่หนึ่ง ก็จะได้อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักเรียน ณ ปีการศึกษา ใดๆ เพิ่มขึ้นเท่ากับ 226.80 คน/ปี และมีข้อสังเกตที่น่ากังวล คือ สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีความน่าจะเป็นจะมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน ภายในปีการศึกษา 2570 คือ โรงเรียนโคกสว่างประชาสรรค์ และโรงเรียนหนองชนพิทยาคม และสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีความน่าจะเป็นจะมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 60 คน ภายในปีการศึกษา 2570 คือ โรงเรียนกุดฉิมพิทยาคม

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลจำนวนนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม (พร้อมคาดการณ์แนวโน้มจำนวนนักเรียน) เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับจำนวนการเกิดของประชากรที่มีอายุครบตามเกณฑ์ที่จะเข้าเรียน ในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครพนม ระหว่างปีการศึกษา 2562 – 2580 (พร้อมคาดการณ์)

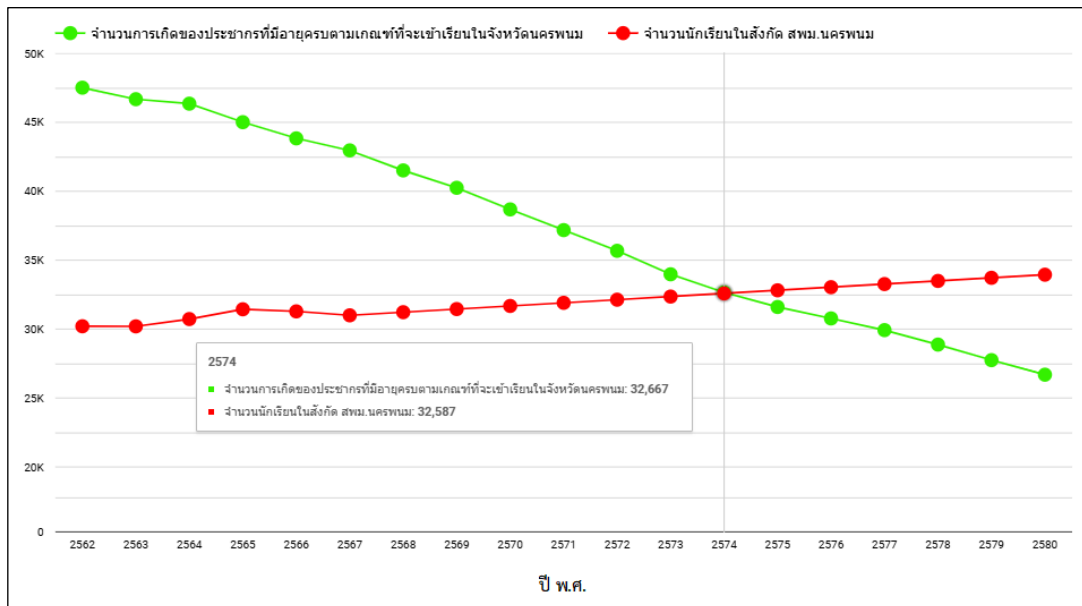
ปี พ.ศ.	จำนวนนักเรียนใน สังกัด สพม.นครพนม (A)	จำนวนการเกิดของประชากร ที่มีอายุครบตามเกณฑ์ ที่จะเข้าเรียนในระดับ มัธยมศึกษาจังหวัดนครพนม (B)	ร้อยละของ (A) เมื่อนำมาเทียบกับ (B)
2562	30,205	47,514	63.57
2563	30,199	46,679	64.70
2564	30,728	46,354	66.29
2565	31,438	45,011	69.85
2566	31,285	43,837	71.37
2567	30,999	42,964	72.15
2568	31,226	41,512	75.22
2569	31,453	40,251	78.14
2570	31,679	38,683	81.89
2571	31,906	37,181	85.81
2572	32,133	35,680	90.06
2573	32,360	33,976	95.24
2574	32,587	32,667	99.76
2575	32,813	31,604	103.83
2576	33,040	30,774	107.36
2577	33,267	29,926	111.16
2578	33,494	28,876	115.99
2579	33,721	27,748	121.53
2580	33,947	26,692	127.18

หมายเหตุ : 1) ข้อมูลสีแดงคือข้อมูลเราที่นำมาคาดการณ์ด้วย Linear Regression

2) อ้างอิงข้อมูลจำนวนการเกิดของประชากรจังหวัดนครพนม จากระบบสถิติทางการทะเบียน

(Official Statistics Registration Systems)

แผนภูมิที่ 3 กราฟข้อมูลจำนวนนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม (พร้อมคาดการณ์จำนวนนักเรียน) เปรียบเทียบกับจำนวนการเกิดของประชากรที่มีอายุครบตามเกณฑ์ที่จะเข้าเรียน ในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครพนม ระหว่างปีการศึกษา 2562 – 2580 (พร้อมคาดการณ์)

จากข้อมูลในตารางที่ 2 และแผนภูมิที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบกันระหว่างข้อมูลจำนวนนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม (พร้อมคาดการณ์จำนวนนักเรียน) กับ จำนวนการเกิดของประชากรที่มีอายุครบตามเกณฑ์ที่จะเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดนครพนม ระหว่างปีการศึกษา 2562 – 2580 (พร้อมคาดการณ์) โดยแนวโน้มข้อมูลทั้งสองชุดแปรผกผันกัน เมื่อพิจารณาในปีการศึกษา 2574 พบว่า แนวโน้มข้อมูลทั้งสองชุดได้เกิดการตัดกัน ซึ่งเป็นจุดที่แสดงถึงค่าสุดขีดของข้อมูลจำนวนนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม トラบเท่าที่ยังไม่ได้ทำให้เกิดความขัดแย้งกับความเป็นจริง (จำนวนการเกิดของประชากรฯ ลดลง) นำมาซึ่งการกลับตัวเป็นแนวโน้มลดลงของข้อมูลนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม และเมื่อเราพิจารณาเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องกับความเป็นจริงมากขึ้น จุดที่ควรกลับตัวเป็นแนวโน้มลดลงของข้อมูลนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม อาจจะมาเร็วก่อนปีการศึกษา 2574 เนื่องจากเราคงไม่สามารถบรรลุตัวชี้วัดร้อยละ 100 ของผู้เรียนที่เข้าเรียนสถานศึกษาในสังกัด เมื่อเทียบกับจำนวนการเกิดของประชากรที่มีอายุครบตามเกณฑ์ที่จะเข้าเรียนในจังหวัดนครพนมได้อย่างแน่นอน (อาจจะอยู่ระหว่างปีการศึกษา 2572 – 2573 เมื่อกำหนดให้ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าเรียนฯ ไม่น้อยกว่า 90 แต่ไม่เกิน 96) ดังนั้น ข้อมูลเหล่านี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเสี่ยงจากการลดลงของจำนวนนักเรียนในสังกัด สพม.นครพนม อาจนำไปสู่ปัญหาการมีจำนวนสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ สพม.นครพนม จะต้องมีแผนเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัด